

Rapportage van de Raad van Advies voor onafhankelijke risicobeoordeling Voedsel en Waren Autoriteit over 2007.

De Raad van Advies voor de onafhankelijke risicobeoordeling Voedsel en Waren Autoriteit (in het vervolg Raad genoemd) heeft conform haar wettelijke taak¹ onderzocht of de risicobeoordeling en onderzoeken en de daarmee verbonden adviezen van het Bureau Risicobeoordeling van de VWA (hierna: Bureau) over het jaar 2007 voldoen aan wettelijke criteria² van onafhankelijkheid en wetenschappelijke kwaliteit. Hieronder volgen de bevindingen van de Raad.

Werkwijze van de Raad

De Raad heeft in 2007 drie keer vergaderd. In die vergaderingen zijn de uitgebrachte adviezen van het Bureau besproken.

De Raad stelt vast dat het Bureau in 2007 een onderverdeling heeft gemaakt in twee soorten van adviezen. De eerste categorie betreft de adviezen die in het kader van de wettelijke taakopdracht zijn opgesteld en die zijn bestemd voor de minister van LNV en/of de minister van VWS. Deze adviezen worden ook op de website van de VWA gepubliceerd en zijn volledig openbaar. Het Bureau noemt deze adviezen: type-1 adviezen.

De tweede categorie betreft adviezen die op verzoek van veelal de beleidsdepartementen van LNV en VWS, maar ook de afdeling Toezicht van de VWA worden gegeven. Het zijn vooral adviezen naar aanleiding van kennisvragen die zijn gesteld in het kader van departementale beleidsontwikkeling of -evaluatie of in het kader van het toezichtbeleid van de VWA. Deze adviezen vallen buiten de wettelijke taakopdracht. Ze worden verstuurd aan de betreffende vragensteller en worden niet gepubliceerd op de website van de VWA. Het Bureau noemt deze adviezen: type-2 adviezen.

Het Bureau heeft met deze onderverdeling voldaan aan de aanbeveling van de Raad uit de vorige jaarrapportage om een duidelijker onderscheid te maken tussen adviezen die tot stand komen op basis van de wet en adviezen die zijn gevraagd ter wetenschappelijke ondersteuning van het beleidsproces.

De Raad heeft de type-1 adviezen volledig beoordeeld conform de wettelijke opdracht.

De Raad heeft de type-2 adviezen marginaal beoordeeld, in de zin dat de Raad heeft beoordeeld in hoeverre de keuze voor type-2 een juiste keuze was. In voorkomende gevallen kan de Raad adviseren om gezien de aard van het advies de categorie te verhogen naar type-1. In 2007 is dat geen enkele keer geadviseerd.

Adviezen van het Bureau

Het Bureau heeft in 2007 18 adviezen uitgebracht. Hiervan waren er 8 een type-1 advies en 10 een type-2 advies. Van de 8 type-1 adviezen waren er 5 gevraagd waren en 3 ongevraagd; van de 10 type-2 adviezen 7 gevraagd en 3 ongevraagd. Een overzicht van de titels van de adviezen is bijgevoegd (zie bijlage).

¹ Wet onafhankelijke risicobeoordeling Voedsel en Waren Autoriteit, artikelen 6 t/m 8, Staatsblad 2006 247

² idem, art.6

Adviezen Bureau Risicobeoordeling	totaal (gevraagd/ongevraagd)	type-1 (gevraagd/ongevraagd)	type-2 (gevraagd/ongevraagd)
2007	18 (12/6)	8 (5/3)	10 (7/3)
2006	42	26	16

Bevindingen van de Raad

De Raad concludeert dat de 8 rapporten (type-1) die in 2007 aan de ministers van LNV en VWS zijn aangeboden alle voldoen aan de criteria van onafhankelijkheid en wetenschappelijke kwaliteit.

De Raad is verheugd te constateren dat ook in 2007 sprake is van adviezen van voldoende dan wel goede kwaliteit. Wel is er verschil in de kwaliteit te zien. Bij een enkel advies was er een onvolkomenheid in het onderzoek, bij een ander advies sloot het advies niet goed aan op het onderliggende rapport en bij weer een ander advies had de wetenschappelijke fundering van het rapport beter uitgewerkt kunnen worden.

Opmerkingen en aanbevelingen van de Raad

De Raad heeft de volgende opmerkingen en aanbevelingen:

Het Bureau maakt te nog steeds weinig gebruik van peer-reviews. De wetenschappelijke kwaliteit van de risicobeoordeling is gebaat bij grondige peer-reviews. Juist de onderlinge toetsing van de rapporten en adviezen door collega-wetenschappers buiten de eigen organisatie verhoogt de wetenschappelijke kwaliteit. De interne collegiale toetsing binnen het Bureau is daarvoor onvoldoende. De Raad heeft geconstateerd dat het Bureau in 2007 stappen heeft gezet om in de toekomst deze peer-reviews vaker te laten uitvoeren.

Een tweede opmerking is dat nog te weinig wordt gekeken naar de bruikbaarheid van bestaande buitenlandse onderzoeken. Het Bureau geeft aan dat de resultaten van buitenlandse onderzoeken meestal wél worden bekeken, maar dat dit niet altijd wordt vermeld in het advies. De Raad adviseert dit wel te doen. Het Bureau heeft toegezegd voortaan de internationale context op te nemen in zijn adviezen.

Een derde opmerking betreft het feit dat in 2007 geen adviezen zijn uitgebracht over productveiligheid. Het Bureau meldt dat deze wel in 2008 zullen verschijnen.

Een vierde punt heeft betrekking op de kwaliteit van de onderliggende rapporten. Deze is over het algemeen goed, maar in het enkele geval dat het Bureau twijfels heeft over de wetenschappelijke kwaliteit van het onderliggende rapport, blijkt het Bureau te terughoudend te zijn om het in het onderliggende rapport beschreven advies niet over te nemen of om een afwijkend advies uit te brengen. Het Bureau tracht in plaats daarvan om samen met de opstellers van het onderliggende rapport te komen tot verbetering van het rapport. Hierdoor loopt de advisering vertraging op en verdwijnt bovendien het onderscheid tussen het advies van het Bureau en de conclusies uit het onderliggende rapport. De Raad beveelt het Bureau aan om duidelijker een eigen positie te kiezen indien het van mening is dat het onderliggende rapport kwalitatief te wensen overlaat.

Opmerking vijf heeft betrekking op de financiering van het Bureau. De Raad begrijpt dat het Bureau relatief weinig eigen middelen heeft. Het merendeel van het budget bestaat uit

geormerkte gelden. Dit belemmert de slagvaardigheid van het Bureau. De Raad vraagt de minister om aandacht hiervoor.

Een zesde opmerking betreft de positie van het Bureau. De Raad adviseert het Bureau om zich niet als wetenschappelijk onderzoeksinstituut te profileren. Het Bureau maakt namelijk geen wetenschappelijke publicaties, maar maakt adviezen m.b.t. risicobeoordelingen. Deze beoordelingen dienen van wetenschappelijke kwaliteit te zijn en in onafhankelijkheid tot stand te komen. De meerwaarde van het Bureau is gelegen in de vele contacten (EFSA, nationale voedselautoriteiten van de EU-lidstaten, wetenschappelijke instellingen in binnen- en buitenland, overheid) en in het stellen van de juiste adviesvragen tussen politiek en wetenschap. Juist door de vele contacten en zijn unieke positie heeft het Bureau een toegevoegde waarde ten opzichte van wetenschappelijke onderzoeksinstellingen die kennis ontwikkelen.

Tot slot doet de Raad de aanbeveling aan het Bureau om aan te geven in hoeverre de adviezen van het Bureau de grootste risico's op de terreinen van de VWA afdekken.

Samenstelling van de Raad

De Raad is in september 2006 ingesteld door de minister van LNV. De leden van der Raad zijn in januari 2007 per Koninklijk Besluit benoemd³. De Raad bestaat uit vijf leden die allen zijn benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid op de terreinen van het bureau.

De leden zijn:

- prof. dr. J.G.A.J. Hautvast (voorzitter) (emeritus hoogleraar Wageningen Universiteit)
- prof. dr. ir. J. Dul (Erasmus Universiteit Rotterdam)
- prof. dr. I.M.C.M. Rietjens (Wageningen Universiteit)
- prof. dr. F. van Knapen (Universiteit van Utrecht)
- prof. dr. C.A.J. Vlek (emeritus hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen)

Een lijst van nevenfuncties in verband met mogelijke strijdige belangen is gepubliceerd in de Staatscourant⁴. De eerste rapportage van de Raad (over 2006) is door de minister van LNV aangeboden aan de Tweede Kamer op 26 april 2007⁵.

³ KB 15 januari 2007

⁴ Staatscourant 31, 13 februari 2007

⁵ Tweede Kamer 2006-2007 30800 XIV nr. 99 10-05-2007

Bijlage

Uitgebrachte adviezen Bureau Risicobeoordeling VWA 2007

Type 1

Nr.	Onderwerp		Datum Uitgebracht
1	Risico's van blauwzuur in abrikozepitkernen en bittere amandelen	ongevraagd	18-1-2007
2	Vismeel tolerantie in herkauwervoeder	gevraagd	1-2-2007
3	Dioxines en dioxineachtige PCB' s in paling	gevraagd	1-3-2007
4	GGO Rijst Bt63	gevraagd	14-6-2007
5	Desinfectiemiddelen bij uitbraken van dierziekten	gevraagd	26-9-2007
6	Pyrrrolizidine alkaloiden in honing	gevraagd	30-10-2007
7	Acrylamide	ongevraagd	14-11-2007
8	Panel toxoplasmose	ongevraagd	16-12-2007

Type 2

Nr.	Onderwerp		Datum Uitgebracht
1	Micro-organisme voor en in voedsel (QPS, Qualified presumption of safety)	gevraagd	27-3-2007
2	GM-Mais MON 863	gevraagd	1-4-2007
3	Quick evaluation Melamine	gevraagd	11-4-2007
4	APAG BSE inactivation study	gevraagd	22-5-2007
5	Kristalviolet in kippenvlees	ongevraagd	21-6-2007
6	Glycerol ivm bio-diesel (verontreiniging in)	gevraagd	30-6-2007
7	Consumentenmonitor	ongevraagd	8-8-2007
8	Digitale folder deodorants en anti-transpiranten	gevraagd	12-9-2007
9	Transvetzuren	gevraagd	10-9-2007
10	Fraude in het werkveld van de VWA	ongevraagd	1-11-2007